

Nové perspektivy u pacientů s karcinomem prostaty před a po transplantaci ledviny

New perspectives in patients with prostate cancer before and after kidney transplantation

Pavel Navrátil^{1,2,3}, Ivo Novák^{1,3}, Jaroslav Pacovský^{1,2,3}, Pavel Navrátil st.^{1,2,3}

¹Urologická klinika, FN Hradec Králové

²Univerzita Karlova, Lékařská fakulta v Hradci Králové

³Mezioborové transplantační centrum, FN Hradec Králové

Došlo: 11. 3. 2024

Přijato: 10. 4. 2024

Kontaktní adresa:

MUDr. Pavel Navrátil, FEBU

Urologická klinika, FN Hradec Králové

Sokolská 581

500 05 Hradec Králové

e-mail: pavel.navratil2@fnhk.cz

Střet zájmů: Žádný.

Prohlášení o podpoře: Tato práce vznikla v rámci programu COOPERATIO, vědní oblasti SURG.

SOUHRN

Navrátil P, Novák I, Pacovský J, Navrátil P st. Nové perspektivy u pacientů s karcinomem prostaty před a po transplantaci ledviny.

V průběhu posledních desetiletí došlo ke značnému nárůstu pacientů léčených pro nezvratné selhání ledvin s diagnostikovaným karcinomem prostaty před transplantací ledviny, stejně jako k nárůstu pacientů po transplantaci ledviny s diagnostikovaným karcinomem prostaty. Vliv hrají předtransplantační screening, stárnutí populace a prodloužené přeží-

vání po transplantaci. Nové poznatky vedou u této skupiny pacientů k úpravě některých diagnostických i léčebných postupů, jasně dané doporučené postupy však nadále chybí. Nově také u pacientů s nízké rizikovým karcinomem prostaty v aktivním sledování nebo po kurativní terapii není třeba dodržovat žádný interval před zařazením na čekací listinu k transplantaci. Zvláštní pozornost je věnována roli imunosupresivní terapie, která je nezbytná pro funkci transplantované ledviny, ale zároveň může ovlivňovat riziko a průběh onkologického onemocnění. Úprava nebo snížení imunosuprese, jak naznačuje aktuální literatura, může být v některých případech rozumným krokem, avšak vyžaduje pečlivé zvážení v kontextu individuálního pacienta. Pacienti, kteří podstoupili transplantaci ledviny a mají diagnostikovaný karcinom prostaty, dosahují podobných léčebných výsledků jako pacienti bez nezvratného selhání ledvin. V textu shrnujeme aktuální poznatky stran epidemiologie, léčebných možností i výzev, kterým čelí medicína u pacientů s karcinomem prostaty před a po transplantaci ledvin, včetně jejich odlišností od běžné populace.

KLÍČOVÁ SLOVA

Karcinom prostaty, transplantace ledvin, čekací listina.